

Quickscan flora en fauna

Scouting Waalwijk

Gemeente Waalwijk

Quickscan flora en fauna

Scouting Waalwijk

Gemeente Waalwijk

Colofon

Datum:

16-02-2016

Projectgegevens:

Projectnummer 253441

Auteur(s):

Ir. SCHJ van Eijk

Ir. L Koks

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Natuurwetgeving en -beleid	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden	3
2.3	Flora- en faunawet	3
3	Gebiedsbeschrijving	5
3.1	Plangebied	5
3.2	Toekomstige situatie	6
4	Methode	7
4.1	Bureaustudie	7
4.2	Terreinbezoek	8
4.3	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Onderzoeksresultaten	9
5.1	Beschermde soorten	9
5.1.1	Bureaustudie	9
5.1.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	10
5.1.3	Samenvatting beschermde soorten	12
5.2	Beschermde gebieden	13
6	Toetsing aan de natuurwetgeving	15
6.1	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	15
6.1.1	Broedvogels	15
6.1.2	Zoogdieren	15
6.1.3	Reptielen	16
6.1.4	Amfibieën	16
6.1.5	Vissen	16
6.1.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	16
6.1.7	Flora	16
6.2	Toetsing effect op beschermde gebieden	16
6.2.1	Natuurnetwerk Nederland	16
6.2.2	Natuurbeschermingswet 1998	17
7	Conclusies en aanbevelingen	19
7.1	Conclusies soortenbescherming	19
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	20
7.3	Kansen voor de natuur	21
8	Bronnen	23
8.1	Boeken en rapporten	23
8.2	Websites	23

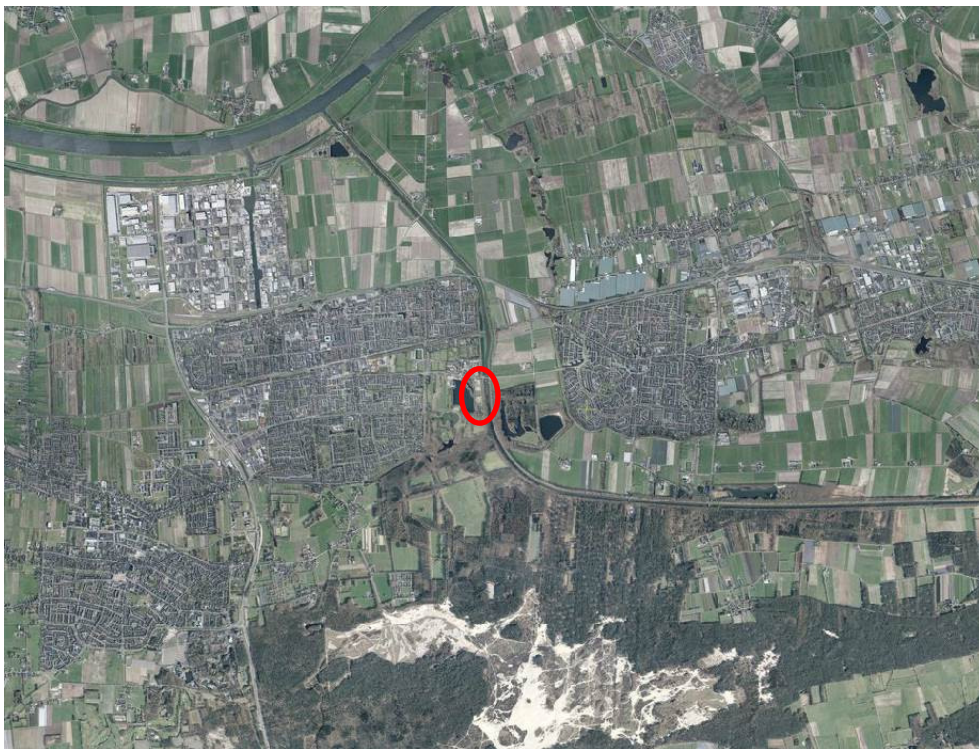
Bijlage: Natuurwetgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Waalwijk is voornemens om de realisatie van een nieuwe locatie voor de scoutingclub AZG in het Hoefsvengebied te faciliteren. Voor het vestigen van de scouting op de nieuwe locatie is een bestemmingsplanherziening nodig. Voorliggende quickscan flora en fauna maakt onderdeel uit van deze bestemmingsplanherziening.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied (rood omcirkeld). Bron: Globespotter.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

1.3 Leeswijzer

De quickscan is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen;
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de quickscan;
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied;
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de Flora- en faunawet;
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden

In 2014 is het rijk overgestapt van de naamgeving Ecologische Hoofdstructuur naar Natuurnetwerk Nederland (NNN), in de wet blijft de oude naamgeving nog gehandhaafd. Het NNN is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurnetwerk Nederland en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar Bijlage 1.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Plangebied

De plangebied ligt in het Hoefsvengebied in de gemeente Waalwijk. Het plangebied ligt ten zuiden van de Drunenseweg en ten westen van het Afwateringskanaal 's Hertogenbosch – Drongelen. Ten westen van het plangebied ligt het Hoefsvan. Het plangebied is in eigendom van de gemeente Waalwijk. Het plangebied bestaat op dit moment uit braakliggend terrein met her en der wat struiken / jonge bomen en in het noordelijk deel wat ondiepe plassen.

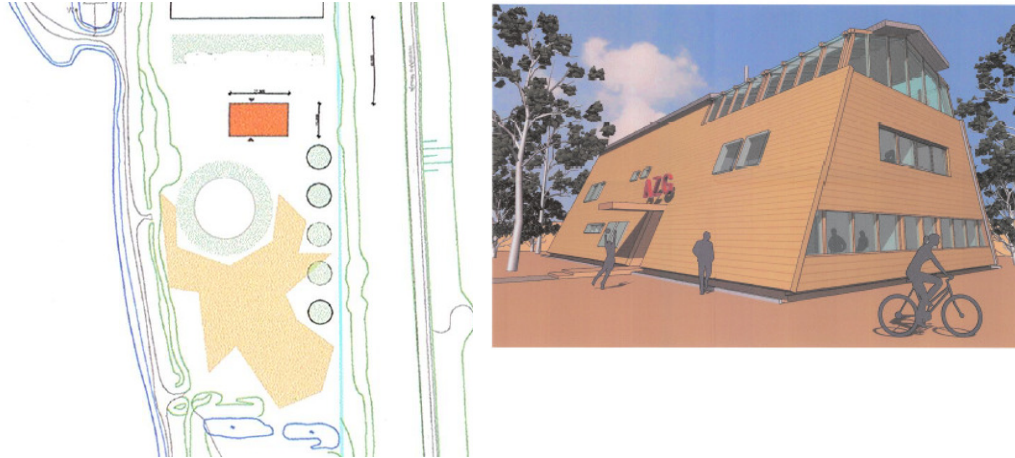
Figuur 3.1. Globale begrenzing plangebied met in rood aangegeven het plangebied, met daarin globaal de locatie van het geplande nieuwe gebouw. Bron ondergrond: Globespotter.

Figuur 3.2 Impressie plangebied.

3.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt op het noordelijk deel van het terrein een nieuw gebouw gerealiseerd. Dit gebouw gaat dienen als clubhuis van de scouting. De inrichting van het terrein en de vormgeving van het gebouw is weergegeven op figuur 3.3. De ruimte rond het scoutinggebouw wordt ingericht als grasland. Daarnaast komt er een zitkuil waar kampvuur gemaakt kan worden.

Figuur 3.3. Links: overzicht inrichting terrein scouting. Rechts: impressie nieuw gebouw.

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3-) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet. Indien verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaar beschermde soorten (Tabel 2- en 3-soorten) in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en/of specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; [www.Naturalis.nl\EIS](http://www.Naturalis.nl/EIS)) wordt nagegaan of in het verleden zwaar beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl, over de periode 2010 - 2015. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de Tabel 2- en 3-soorten zijn vogels beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of middels Provinciale sites. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 12-11-2015 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.3 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk wordt allereerst een gebiedsbeschrijving gegeven (paragraaf 5.1). Vervolgens wordt in paragraaf 5.2 beschreven welke (zwaar beschermde) soorten in het plangebied verwacht worden; in paragraaf 5.2.3 wordt dit in een overzicht weergegeven.

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Bureaustudie

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Vogels,

Categorie 1-4

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Ooievaar
- Roek
- Slechtvalk
- Sperwer

Categorie 5: er zijn geen omstandigheden te verwachten die nesten van categorie 5-soorten rechtvaardigen tot jaarrond beschermde nesten.

Zoogdieren

- Eekhoorn (Tabel 2)
- Gewone dwergvleermuis (Tabel 3 en Bijlage IV habitatrichtlijn)
- Laatvlieger (Tabel 3 en Bijlage IV habitatrichtlijn)
- Meervleermuis (Tabel 3 en Bijlage IV habitatrichtlijn)
- Ruige dwergvleermuis (Tabel 3 en Bijlage IV habitatrichtlijn)
- Rosse vleermuis (Tabel 3 en Bijlage IV habitatrichtlijn)

Reptielen

- Geen waarnemingen

Amfibieën

- Kamsalamander (Tabel 3)
- Rugstreeppad (Tabel 3)

Vissen

- Kleine modderkruiper (Tabel 2)
- Bittervoorn (Tabel 3)
- Grote modderkruiper (Tabel 3)

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

- Geen waarnemingen

Flora

- Waterdrieblad (Tabel 2)

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

De resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek worden besproken in dit hoofdstuk. In hoofdstuk 6 worden de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de aanwezige beschermde gebieden en de te verwachte soorten beschreven.

5.1.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op 12 november 2015, licht bewolkt, 14 graden, is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van de Croonenburo5. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

Vogels (categorie 1-4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaar rond beschermd is en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie bijlage 1).

Op basis van de bureaustudie wordt de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, roek, slechtvalk en sperwer in de omgeving van het plangebied verwacht. In het plangebied en directe omgeving zijn geen nesten van deze soorten aangetroffen. In het plangebied zelf staan geen bomen of gebouwen. Hierdoor is het plangebied niet geschikt als nestlocatie voor deze soorten. Het kan daarmee worden uitgesloten dat bovenstaande soorten een nest in het plangebied of de directe omgeving hebben.

Zoogdieren

De eekhoorn wordt op basis van de bureaustudie in de omgeving van het plangebied verwacht. In het plangebied zijn geen nesten van de eekhoorn aangetroffen. Ook is het biotoop niet geschikt voor deze soort. Er zijn weinig tot geen bomen / struiken aanwezig. Deze zijn essentieel voor het voorkomen van de eekhoorn. De omgeving van het plangebied is wel geschikt voor deze soort. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de eekhoorn in het plangebied voor komt.

In de omgeving van het plangebied zijn volgens de bureaustudie de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis waargenomen. Vleermuizen verblijven in holtes in gebouwen, of holtes in bomen. In het plangebied en directe omgeving zijn geen gebouwen aanwezig en zijn geen bomen met holtes aanwezig. Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan daarmee worden uitgesloten. Het is wel aannemelijk dat vleermuizen het plangebied gebruiken als foerageergebied.

Reptielen

Er zijn geen waarnemingen van reptielen in de omgeving van het plangebied bekend. Het terrein is de afgelopen jaren gebruikt als grondopslag. Daarbij is geen sprake geweest van een rustige omgeving voor reptielen. Het plangebied is daarmee ongeschikt voor reptielen. De helling aan de oostkant van het plangebied is wel ideaal als zonneshelling voor reptielen. Deze helling valt buiten het plangebied. Het is daarmee aannemelijk dat er geen zwaarder beschermde reptielen in het plangebied voorkomen.

Amfibieën

Het plangebied vormt een zeer geschikt biotoop voor de rugstreeppad. Deze soort is de afgelopen jaren ten zuiden van het plangebied waargenomen. De rugstreeppad is een zeer mobiele soort die houdt van net vergraven terreinen. Het plangebied wordt al geruime tijd gebruikt als tijdelijk gronddepot. Op dit moment liggen aan de noordkant van het gebied tijdelijke bergen zand. Daarnaast blijkt uit oude luchtfoto's dat op het terrein al jaren ondiepe plassen aanwezig zijn die ideaal zijn als voortplantingswater voor rugstreeppadden. De rugstreeppad is niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Dit heeft grotendeels te maken met de tijd van het jaar tijdens het veldbezoek. Het kan door de geschiktheid van het biotoop en de aanwezigheid van de soort in de omgeving niet worden uitgesloten dat de rugstreeppad in het plangebied voor komt.

Figuur 5.1. Links: ondiepe plassen. Rechts: impressie zanderige omgeving.

De kamsalamander is een andere amfibiesoort die op basis van de bureaustudie in de omgeving van het plangebied wordt verwacht. Deze soort komt voor in poelen met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Dat is in de zeer ondiepe plassen in het plangebied niet het geval. Ook in de directe omgeving van het plangebied is dit niet het geval. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de soort in het plangebied voor komt.

Vissen

De kleine modderkruiper, bittervoorn en grote modderkruiper worden in de omgeving van het plangebied verwacht op basis van de bureaustudie. In het plangebied zijn slechts ondiepe plassen aanwezig. Deze plassen zijn niet geschikt voor deze zwaarder beschermde vissoorten. Tijdens het veldbezoek zijn de vissoorten ook niet aangetroffen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde vissoorten in het plangebied voor komen.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

In het plangebied worden op basis van de bureaustudie geen vlinders, libellen en overige soortgroepen verwacht. Het aangetroffen biotoop is ook niet geschikt voor deze soorten. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde soorten uit deze soortgroepen in het plangebied voor komen.

Flora

In het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten flora aangetroffen. Op basis van de bureaustudie wordt alleen waterdriblad in de omgeving van het plangebied verwacht. Deze soort is niet aangetroffen in het plangebied. Het biotoop is met slechts de aanwezigheid van ondiepe regenwaterplassen niet geschikt voor deze soort. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde flora in het plangebied voor komt.

5.1.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 5.1. mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 5.1: Aanwezigheid van (mogelijk) beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
[Soortgroep]			
Rugstreeppad	Tabel 3	Mogelijk	Biotoop geschikt
Broedvogels	Als Tabel 3 in broedseizoen	Mogelijk	Grenzend aan plangebied

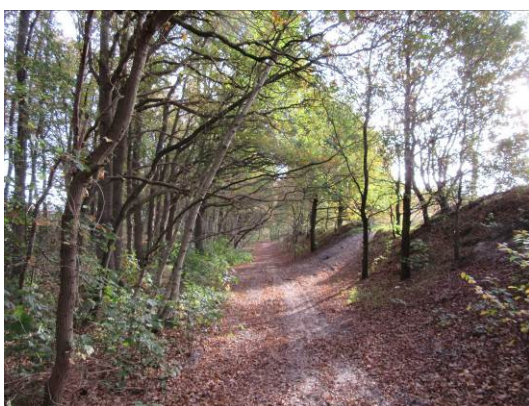
5.2 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is gelegen op korte afstand van het NNN. De dichtstbijzijnde NNN ligt op circa 10 meter ten oosten van het plangebied (figuur 5.2). De NNN aan de oostzijde van het plangebied is in het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2014 aangewezen als 'Droog bos met productie' (N16.01) en als 'bloemdijk' (N12.01). Een impressie van het NNN-gebied ter hoogte van het plangebied is weergegeven in figuur 5.3.

Figuur 5.2. Ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. NNN (lichtgroen en oranje). Bron: kaartbank.brabant.nl

Figuur 5.3. Impressie NNN ten oosten van het plangebied.

Natura 2000-gebieden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 375 meter afstand ten zuiden van het plangebied. Dit is het gebied 'Langstraat'. De situering van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied is weergegeven in figuur 5.4.

Figuur 5.4 Ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. Natura 2000-gebied de Langstraat (rode arcering). Bron: kaartbank.brabant.nl

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.1.1 Broedvogels

In en nabij het plangebied zijn biotopen aangetroffen die geschikt zijn als broedgebied voor broedvogels. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatie specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie Bijlage 2). Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen, nesten/potentiële nestplaatsen of braakballen aangetroffen van categorie 1-4-vogelsoorten. Deze soorten zijn dan ook uitgesloten in het plangebied.

Categorie 5-vogelsoorten

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

6.1.2 Zoogdieren

In het plangebied zijn geen beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Het is aannemelijk dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied door vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is veel vergelijkbaar foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Het foerageergebied is daarmee niet essentieel. Na de ontwikkeling van het plangebied blijft het gebied grotendeels geschikt als foerageergebied indien terughoudend met verlichting wordt omgegaan (zie ook paragraaf 7.3). Een effect van het voornemen op vleermuizen is hiermee te verwaarlozen.

De aanwezigheid van andere zwaarder beschermde zoogdieren in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.3 Reptielen

De aanwezigheid van zwaarder beschermde reptielsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.4 Amfibieën

Het is niet uit te sluiten dat de rugstreeppad in het plangebied voor komt. Om de effecten van het voornemen op de rugstreeppad te kunnen bepalen is inzicht nodig in het voorkomen van de soort in het plangebied. Om dit inzicht te verkrijgen moet een onderzoek naar het voorkomen van de soort volgens de richtlijnen uit de soortenstandaard rugstreeppad worden uitgevoerd. Dit onderzoek moet in het voorjaar (mei / juni) plaatsvinden. Bij aanwezigheid van de rugstreeppad kan het nodig zijn om een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aan te vragen.

De aanwezigheid van overige zwaarder beschermde amfibieën is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.5 Vissen

De aanwezigheid van zwaarder beschermde vissoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het plangebied. De soorten zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen zijn niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

6.1.7 Flora

De aanwezigheid van zwaar beschermde florasoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2 Toetsing effect op beschermde gebieden

6.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Daarnaast staat in de Verordening Ruimte Noord-Brabant het volgende vermeld: *Een bestemmingsplan dat is gelegen buiten de ecologische hoofdstructuur en dat leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur, strekt ertoe dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd overeenkomstig artikel 5.6 [van de Verordening Ruimte Provincie Noord-Brabant] (compensatieregels).*

Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de directe omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Bij de vestiging van het scoutingterrein tegen het NNN aan is de kans aanwezig dat ook de directe omgeving van het terrein gebruikt voor scoutingactiviteiten. Daarnaast kan er sprake zijn van de invloed van geluid, licht enz. van activiteiten op het scoutingterrein op de NNN-gebieden. De mate waarin sprake is van negatieve effecten als gevolg van verstoring is afhankelijk van de voorgenomen activiteiten van de scouting op het terrein en in de directe omgeving.

Aangezien de activiteiten van de scouting niet tot in detail in het bestemmingsplan kunnen worden beschreven en afgebakend, en wezenlijke effecten op de aangrenzende NNN niet zijn toegestaan, is het zinvol om op dit punt enkele voorwaardelijke bepalingen op te nemen in het bestemmingsplan. Deze bepalingen betreffen voorwaarden die verstoring van het natuurgebied door met name geluid en licht moeten voorkómen. In paragraaf 7.2 van de voorliggende natuurtoets is een voorzet voor dergelijke bepalingen opgenomen.

Uitgangspunt is dat bij navolging van de voorwaardelijke bepalingen aan, wezenlijke negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland kunnen worden uitgesloten.

6.2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat er binnen drie kilometer afstand van het plangebied een Natura 2000-gebied ligt. Echter vanwege de aard en de ligging van de ontwikkeling worden geen effecten op het Natura 2000-gebied (De Langstraat) verwacht. Zoals aangegeven hierboven, heeft de ruimtelijke ontwikkeling beperkte invloed, eventueel op de directe omgeving van het plangebied. Op basis van de afstand zijn er geen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de quickscan gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). In paragraaf 7.3 worden maatregelen voorgesteld die in de nieuwe situatie kansen bieden voor natuur. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht.

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die negatieve effecten ondervinden. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels in het plangebied.

Rugstreeppad

Het kan niet worden uitgesloten dat de rugstreeppad in het plangebied voor komt. Om het effect van het voornemen op de soort inzichtelijk te maken is een vervolgonderzoek naar het voorkomen van de rugstreeppad in het plangebied nodig. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit de soortenstandaard rugstreeppad (RVO, 2014).

Broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden waarbij vegetatie verwijderd of aangepast wordt, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

1. De werkzaamheden aan de bomen en gebouwen wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of in deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecoloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot nadat de vogels zijn uitgevlogen.

Overzicht

In Tabel 7.1 worden de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn en/of worden verwacht en waar nader onderzoek naar uitgevoerd moet worden.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Rugstreeppad	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek conform soorten-

				standaard rugsteppad (RVO, 2014)
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Het kan echter niet uitgesloten worden dat de ontwikkeling van het scoutingterrein negatieve effecten heeft op het direct aangrenzende NNN. Geadviseerd wordt om de exacte invulling van de locatie en de toekomstige activiteiten op en rond het terrein in relatie tot het omliggende NNN waar mogelijk af te bakenen om negatieve effecten te voorkómen. Deze afbakening moet vervolgens worden opgenomen in het bestemmingsplan, bijvoorbeeld in de vorm van voorwaardelijke bepalingen. Op deze manier kunnen negatieve effecten van de ontwikkeling van het scoutingterrein op het NNN worden voorkómen en zodoende worden uitgesloten.

Voorzet afbakening ten behoeve van voorwaardelijke bepalingen bestemmingsplan

De activiteiten van de scouting op de onderhavige locatie zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- De activiteiten vinden plaats binnen het terrein zoals afgebakend in het bestemmingsplan, en vinden dus niet plaats in het aangrenzende natuurgebied van het Natuurnetwerk Nederland;
- Gebruik van het terrein blijft voorbehouden aan activiteiten die gelieerd zijn aan de scoutingvereniging. Het buitenterrein wordt in principe niet verhuurd of beschikbaar gesteld voor activiteiten (zoals bijvoorbeeld een muziektfestival) die leiden tot meer verstoring dan gebruikelijk is voor een scoutingvereniging;
- Gebruik van elektronisch versterkte muziek is beperkt tot inpanidige aanwending in het clubgebouw;
- Bij activiteiten na zonsondergang op het buitenterrein dient kunstmatige verlichting van het buitenterrein 'van het natuurgebied af' gericht te zijn;
- Activiteiten anders dan bovenbeschreven die redelijkerwijs kunnen leiden tot verstoring van wezenlijke waarden en kenmerken van de natuur in het Natuurnetwerk Nederland, dienen vooraf te worden getoetst in het kader van de vergunningverlening.

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet, zoals het opstellen van een voortoets, zijn dan ook niet noodzakelijk.

7.3 Kansen voor de natuur

Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen, wordt aangeraden om het aanbrengen van verlichting (en uitstraling hiervan) zoveel mogelijk te beperken (ook tijdens de bouw).

In het toekomstige ontwerp kan rekening gehouden worden met vleermuizen door verlichting te gebruiken die minder verstorend is voor vleermuizen. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden. Daarnaast kunnen in het nieuwe scoutinggebouw verblijfplaatsen voor vleermuizen gecreëerd worden.

8 Bronnen

8.1 Boeken en rapporten

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, (2006). *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming* (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna Deel 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey-Nederland. Leiden.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen*.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdiervereniging, Arnhem.
- RVO, 2014. Soortenstandaard rugstreeppad.
- SOVON, (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

8.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- www.maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.telmee.nl

Bijlage: Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.rvo.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht. Ingerepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het

vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil, Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om

effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkema van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

